

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/325/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114206118
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1114206118.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: V. W., I.. XX.XX.XXXX, Z. O. XXX, proti odporcovi: W. B., I.. XX.X.XXXX, Z. Z. XX, Z., zast. Mgr. Barbora Hlavatá, advokátka, so sídlom SNP 41-9, Považská Bystrica, o zrušenie vyživovacej povinnosti a uloženie povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 16. apríla 2015, č. k. 9C/45/2014-41 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania z m e ň u j e tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zastavil konanie v časti o uloženie povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné; zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporcovi určenú rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 21Co 178/1998-52 a zaviazal navrhovateľa nahradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia v sume 895,45 € na účet jeho právnej zástupkyne.

Svoje rozhodnutie v odôvodnil ustanoveniami § 96 ods. 1 O.s.p. a § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Na pojednávaní dňa 16.4.2015 vzal navrhovateľ návrh v časti, ktorou sa domáhal vrátenia výživného späť v celom rozsahu a žiadal konanie zastaviť. Odporca s tým súhlasil, súd prvého stupňa preto konanie v časti návrhu na vrátenie výživného v celom rozsahu zastavil. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že odporca je schopný sám sa živiť od októbra 2013, preto súd vyhovel návrhu navrhovateľa a zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi od októbra 2013.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. a na náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré vznikli odporcovi, zaviazala navrhovateľa, ktorý späťvzatím návrhu zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Náhradu trov právneho zastúpenia súd odporcovi priznal podľa § 14 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a to za 4 úkony právnej služby pri hodnote úkonu 111,91 € spolu s režijným paušálom v sume 481,04 €, ako aj za cestovné výdavky a náhradu za stratu času súvisiacu s cestou advokátky na prvé stretnutie s klientom a účasť na pojednávaní dňa 16.4.2015, spolu v sume 414,41 €.

Proti rozsudku v časti týkajúcej sa náhrady trov konania podal odvolanie navrhovateľ, ktorým žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že odporcovi sa prizná náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 119,95 €. Vo svojom odvolaní poukázal na to, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v časti priznania trov právneho zastúpenia je identické so špecifikáciou trov právneho zastúpenia zaslanou právnou zástupkyňou odporcu. Súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, či predložené náklady skutočne súvisia s časťou konania, ktorá bola zastavená uznesením zo dňa 6.11.2014. Rovnako sa súd nezaoberal účelnosťou predložených

nákladov. Navrhovateľ namietal výšku trov právneho zastúpenia za vyjadrenie k návrhu na začatie konania. Navrhovateľ uviedol, že skutočne súhlasil s ukončením sporu vo veci vrátenia neoprávnené poberaného výživného v sume 2 041,64 €. Jeho dôvody boli hlavne morálne, ako aj fakt, že vo vyjadrení k návrhu na začatie konania odporca uviedol, že sa s navrhovateľom na ukončení poskytovania výživného dohodol. Túto nepísanú dohodu tak legitimizoval a navrhovateľ sa rozhodol, že neoprávnené poskytnuté prostriedky nebude ďalej vymáhať. Odporca je od 25.1.2012 spoločníkom a konateľom spoločnosti s ručeným obmedzeným, a teda nie je pochyb, že sa samostatne dokáže živiť nie od októbra 2013, ale najmenej od januára 2012. Konanie teda bolo zastavené iba v časti návrhu o vrátenie neoprávnené poberaného výživného. Navrhovateľ však namietal aj ostatné náklady právneho zastúpenia. Súd v plnom rozsahu vyhovel jeho žiadosti o zrušenie vyživovacej povinnosti so spätnou platnosťou od októbra 2013. Minimálne od 6.11.2014 sa jednalo len o formálne schválenie dohody, ktorá už minimálne v ústnej podobe existovala. Ako úspešný navrhovateľ nevidí žiaden dôvod, pre ktorý má hradiť doslova nesporové administratívne úkony právnej zástupkyne od 6.11.2014. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zaniká vo väčšine prípadov dohodou bez zaťažovania štátneho aparátu. S odporcom sa však navrhovateľovi dohodnúť nepodarilo. Odporca, ktorý má trvalý pobyt v Bratislave, si zvolil právnu zástupkyňu z mesta vzdialeného 169 km. Takmer 50 % (414,41 €) celkovej požadovanej výšky trov právneho zastúpenia tvoria náklady na cestovné výdavky a stratu času. Zvlášť pitoresknou sa javí požiadavka na úhradu cesty na prvé stretnutie s klientom, teda úhradu cestovných nákladov a časovú stratu právnej zástupkyne aj za čas, v ktorom ešte odporca nebol jej klientom. Slobodu voľby advokáta nemožno vnímať ako úplne bezhraničnú, v čom sa navrhovateľ oprel o nález Ústavného súdu ČR sp. zn. ÚS 736/2012. Odporca mal vždy možnosť sa s navrhovateľom dohodnúť. Účelové vytkanie peňazí za právne služby pri takmer neexistujúcom vzťahu navrhovateľ považuje za v rozpore s dobrými mravmi.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril v tom zmysle, že žiadal rozsudok v napadnutej časti potvrdiť a zaviazat navrhovateľa na úhradu trov odvolacieho konania, keď mal za to, že prvostupňový súd zastavil konanie v časti týkajúcej sa vrátenie výživného v celom rozsahu až na pojednávaní dňa 16.4.2015, kedy rozhodol rozsudkom aj o zvyšnej časti návrhu. Zároveň priznal odporcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu. Preto je odôvodnené, že špecifikácia trov obsahovala všetky úkony vrátane poslednej účasti na súdnom pojednávaní, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku. Tvrdenia navrhovateľa o legitimizácii dohody medzi navrhovateľom a odporcom ohľadne ukončenia vyživovacej povinnosti sú tendenčné a zavádzajúce. Odporca súhlasil, že navrhovateľ nebude ďalej zasielať výživné ešte v roku 2013. Dňa 27.9.2013 totiž podal odporca trestné oznámenie na navrhovateľa pre podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy, pričom už v tomto konaní bolo zistené, že odporca je od 1.10.2013 riadne zamestnaný. Navrhovateľ doplatil odporcovi zmeškané výživné za obdobie máj - september 2013 a od októbra už výživné neplatil. Navrhovateľ však v konaní žiadal od odporcu vrátenie vyplateného výživného za obdobie približne dvoch rokov (sám to v konaní nešpecifikoval), teda späť od roku 2011, pričom však v rozpore s prevenčnou povinnosťou podal návrh na súd až v marci 2014. Odporca nevidel dôvod, prečo by malo vyjadrenie odporcu, že sa s navrhovateľom dohodli na ukončení platenia výživného od októbra 2013 spôsobiť späťvzatie návrhu na vrátenie vyplateného výživného od roku 2011. Odporca sa domnieval, že navrhovateľ vzal svoj návrh v časti o vrátenie zaplateného výživného späť v dôsledku námietky odporcu, ktorou namietol rozpor vymáhania navrhovateľom uvedenej čiastky so zákonom. Ťažko veriť morálnym dôvodom navrhovateľa, ktorý sa po 15 ročnom nezáujme o syna snaží od neho vymôcť sumu vo výške 2 041,64 €. Čo sa týka úkonu „odpoveď na výzvu súdu a zaslanie dokumentov“, potrebu tohto úkonu spôsobil sám navrhovateľ, ktorý napriek výzve súdu nepredložil rozsudok, ktorým mu bola určená vyživovacia povinnosť. Náklady na cestovné a stratu času boli účelne vynaložené v rámci úkonu prevzatia a príprava zatupovania vrátane prvého stretnutia s klientom. Žiadosť navrhovateľa, aby odvolací súd priznal odporcovi trovy právneho zastúpenia iba vo výške 119,95 € je značne neprimeraná suma 2 041,64 €, ktorú pôvodne navrhovateľ požadoval od odporcu vrátiť. Navrhovateľ mohol predísť vzniku trov, ak by nepodal zjavne neopodstatnenú žalobu o vydanie neoprávnené poberaného výživného.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti je treba v zmysle § 220 ods. 1 O.s.p. zmeniť.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku o trovách konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p., keď mal za to, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania a je preto povinný uhradiť jeho trovy. Navrhovateľ sa svojim návrhom na začatie konania domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti a uloženia povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné vo výške 2 041,64 €.

Odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ doručil dňa 27.2.2014 elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu súdu prvého stupňa návrh, ktorým sa domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti a uloženia povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné vo výške 1 626,74 €. Tento návrh v zákonnej lehote podľa ust. § 42 ods. 1 O.s.p. nedoplnil písomne alebo ústne do zápisnice, preto sa naň neprihliada. Navrhovateľ ale doručil súdu prvého stupňa dňa 3.3.2014 ďalší (takmer totožný) návrh na začatie konania, ktorým sa domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti a uloženia povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné vo výške 2 041,64 €.

V priebehu konania vzal navrhovateľ svoj návrh pokiaľ ide o uloženie povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné späť v celom rozsahu a to podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 26.8.2014. Súd prvého stupňa na základe tohto späťvzatia však najskôr chybné uznesením zo dňa 6.11.2014 zastavil konanie iba v časti návrhu o vrátenie výživného v sume 1 626,74 € s tým, že o trovách konania mal rozhodnúť v konečnom rozhodnutí. V celom rozsahu zastavil súd konanie pokiaľ ide o uloženie povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné až napadnutým rozsudkom zo dňa 16.4.2015. Súd prvého stupňa zrejme pri rozhodovaní o späťvzatí návrhu uznesením zo dňa 6.11.2014 nesprávne vychádzal z toho, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 1 626,74 €, hoci v skutočnosti sa návrhom doručeným súdu dňa 3.3.2014, na ktorý jediný možno prihliadať, domáhal zaplatenia sumy 2 041,64 €.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania v napadnutom rozsudku zohľadnil iba skutočnosť, že navrhovateľ vzal späť návrh na začatie konania v časti uloženia povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné, vôbec však nezohľadnil skutočnosť, že predmetom konania bol okrem toho aj návrh navrhovateľa na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči odporcovi.

V zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. je potrebné otázku, či účastník konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené, posudzovať podľa procesného výsledku. Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p., z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania.

Prvostupňový súd uvažoval správne, keď uzavrel, že navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania v časti uloženia povinnosti vrátiť neoprávnene poberané výživné. Skutočnosť, že navrhovateľ sa s odporcom dohodol, že mu prestane platiť výživné počnúc mesiacom október 2013, nemá žiaden súvis nárokom navrhovateľa na vrátenie neoprávnene poberaného výživného.

Pokiaľ išlo o návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti, na ktorý súd prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania neprihliadal, navrhovateľ bol v tejto časti v plnom rozsahu úspešný, keď súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zrušil jeho vyživovaciu povinnosť voči odporcovi, pričom v tejto časti rozsudok nebol napadnutý odvolaním.

Nakoľko o náhrade trov konania je potrebné rozhodovať vo vzťahu k výsledkom celého konania, odvolací súd má za to, že za týchto okolností sú splnené predpoklady na rozhodnutie podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľ bol v konaní úspešný, pokiaľ ide o nárok na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči odporcovi. Oproti tomu v časti nároku na vrátenie neoprávnene poberaného výživného vzal navrhovateľ svoj návrh späť, čím procesne zavinil zastavenie konania, preto v tejto časti možno skonštatovať, že úspešný bol odporca. Nakoľko pomer úspechu oboch účastníkov je rovnaký, odvolací súd napadnutý rozsudok v časti náhrady trov konania zmenil a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní úspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ ich náhradu nežiadal, ani mu v odvolacom konaní žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.